

[Aksel Larsen.]

at gøre dette land bedre og mere velstående. Jeg tror — som hr. Ømann så ofte har sagt — ikke, at vi kan spare os ud af vanskelighederne, men at vi kan producere os ud af vanskelighederne, og hvis man benyttede en del af de penge, man nu i form af kasseoverskud har opkrævet for meget, til at investere i produktion og eksport, så tror jeg, meget var vundet. Hvis man derudover kunne finde på at gøre det, vi har foreslået, nemlig anvende nogle af disse midler til at nedsætte renten i boligbyggeriet, så var det vist muligt dels at få gang i boligbyggeriet i tilstrækkeligt omfang, dels at virkeliggøre et af de programpunkter, jeg har fundet i socialdemokratiets 4 års program, der taler om en lavere rente for lån til byggeriet.

Men hermed er vi jo inde på den økonomiske politik, og man ved jo, at efter vor opfattelse er det nødvendigt at have samfundsplanlægning og samfundsstyring af investeringer, pengevesen, og hvad der ellers hører til den økonomiske politik. Det må være lovgivningsmagten, det må være folketinget, der sørger for en sådan lovgivning, der betyder, at banker og andre pengeinstitutter kommer til at arbejde i befolkningens og samfundets tjeneste. Det er ikke nok at sige, at man vil have en ny politik, man må også ville midlerne til at gennemføre den. Vi har den opfattelse, at man for længst burde have gjort Nationalbanken til en ren statsbank, der arbejder under folketingets ansvar og kontrol, og at man naturligvis burde ændre banklovgivningen, så de private forretningsbanker kom ind under statens ikke blot tilsyn, men også styrelse. Mulighederne for en sådan politik, som også i høj grad ville bidrage til at lede ledig kapital hen, hvor der var brug for den, findes ikke under denne regering og med dette folketingsflertal, men nu er der jo, som jeg vist allerede har sagt, også et regeringsskifte i sigte. Man kan imidlertid være i tvivl om, hvorvidt socialdemokratiet som regering vil leve op til det, befolkningen har opfattet som dets politiske linje i de bitre og glade oppositionsår.

Skatteforliget i dag mellem socialdemokratiet og regeringspartierne nærer i hvert fald en sådan tvivl, og tvivlen får yderligere næring, når man læser socialdemokratiets nye 4 års program, og hvis man husker den

dialog, hvormed statsministeren og hr. J. O. Krag tyvstartede valgkampen i tv, 15 timer før spærretiden indtrådte. Programmets ord om skattepolitik er jo i og for sig illustreret med skatteforliget i dag. Man vil fortsætte den finanspolitiske stramning, den stramme skatteudskrivning, og jeg ser ikke i programmet noget egentligt, der bebuder en virkelig skattereform. Man nævner slet ikke det, som er alfa og omega, en enhedsindkomstskat, så vi slipper for at have indkomstskat til staten, til kommunerne og til amtskommunerne. Man taler om en ny politik, en ny økonomisk politik, og om styring af ressourcerne og anvendelse af kapital og investeringer. Men man supplerer ikke dette med forklaring om midlerne dertil, og så bliver det ligesom bare ord. Der kan være en god mening bag dem, der kan være en ærlig vilje bag dem, men det står bare ikke i programmet.

Jeg er villig til at tro, at de overvejende kræfter i det danske socialdemokrati har vilje til en ny politik og har ønske om en ny politik, men hvis man har det, så er forlig med de borgerlige partier nu ikke vejen, og i den forbindelse kan jeg ikke lade være med at komme ind på noget af det, jeg igennem radio og tv er blevet bekendt med foregik på socialdemokratiets årsmøde. Socialdemokratiets formand skal i sin beretning på årsmødet have sagt, at selvfølgelig kan der samarbejdes med partierne i folketinget, for det er da klart, at venstre vil ikke nægte at samarbejde om landbrugspolitik, de konservative vil ikke nægte at samarbejde om industripolitik, og de radikale vil da sikkert ikke nægte at samarbejde om forsvarspolitik. Men andre partier var der altså ikke. Det er ikke, fordi jeg forlanger, vi ubetinget skulle være nævnt, men på den anden side ... Jeg tror, man må erkende, at det er godt, at en kommende regering har redbon vilje til at forhandle med hele folketinget og bringe os ud af den uhyggelige tilstand — ja, undskyld, jeg siger det, men den var uhyggelig — vi har været i under denne regering, hvor folketinget reelt var sat ud af kraft, hvor det var regeringen og regeringspartierne, der bag kulisserne ordnede det hele, og så kunne vi andre bare tage stilling til deres beslutninger bagefter uden at kunne øve indflydelse. Det er godt, at vi kan forvente at få en regering, der igen vil